

Workshop Shadows

EVA SERRATS Coordinadora del taller

MARIONA BENEDITO Professora del taller

“Què és Arquitectura?” és un projecte de l'associació *What is A* que promou iniciatives que posin en contacte el món dels infants i el dels artistes amb la voluntat que això sigui enriquidor tant pels uns com pels altres.

És juliol a Barcelona, les escoles han acabat el curs, les universitats han acabat els exàmens. Fa molta calor. Ombra i fresca són el nostre desig immediat. Ens ve al cap una escena de *La Dolce Vita*, de Fellini, segurament l'única escena diürna de la pel·lícula: aïllats sota l'ombra d'una pèrgola de canyes, enmig del no res (o amb l'espai velat per la forta llum d'estiu) Marcello Mastroianni amb la seva màquina d'escriure manté una conversa amb la jove Valeria Ciangottini. L'ombra de les canyes banya tota la seqüència, que és una conversa entre la nena i l'adult.

L'escola Isabel de Villena no ha tancat del tot. Un casal d'estiu conviu amb uns treballadors que fan manteniment. El pati està completament orientat a sud i unes estructures mig obsoletes donen a entendre que ja s'han intentat diverses solucions per a protegir-lo del sol. A l'ETSAB han començat els cursos d'estiu. Proposem un *workshop* experimental: un taller mixt, dirigit a nens d'infantil i primària i estudiants d'arquitectura, per al disseny i realització de sistemes d'ombra als patis de les escoles. En base a aquesta necessitat arquitectònica de fer habitable a l'estiu l'espai de joc exterior de les escoles, proposem als universitaris que desenvolupin sistemes de creació d'ombra, i per tant, de fresca, que puguin ser executats amb la participació dels nens i les nenes de les pròpies escoles.

Els responsables de l'Agenda 21 escolar i del Consorci d'educació de Barcelona estan interessats en la realització d'aquesta experiència pilot per mirar d'estendre-la en un futur a les escoles de la ciutat. La necessitat d'ombra als patis quan arriba l'estiu és un problema a solucionar per part dels tècnics de l'Àrea d'instal·lacions escolars però podria esdevenir un projecte pedagògic que es portés a terme als propis centres educatius, amb la participació dels infants.

CRÒNICA DEL WORKSHOP

Els nens visiten la universitat. En Dani Freixes, abillat amb el seu “ombret” projecta pel·lícules fetes amb ombres xineses. Mai s'havien fet tantes tonteries ni sentit tantes rialles a la sala d'actes de l'ETSAB! Els entorns de l'edifici Coderch es converteixen ràpidament en un improvisat sorral.

A les sessions universitàries s'aprofundeix en abstracte sobre les possibilitats de l'espai definit per l'ombra: el pla amb ombra és dinàmic i variant al llarg del dia, el material emprat pot afegir-ne complexitat i crear un joc d'intermitències de llum i el so pot participar en la sensació de benestar que ens remet a l'ombra. Per sobre de tot es tracta d'un taller basat en el treball en equip i on la major part del grup té entre tres i nou anys. Tenen estructures mentals i capacitats físiques molt diverses, cal tenir ganes de treure el major profit possible de les virtuts de cadascú i que el projecte se n'enriqueixi.

Els grans visiten l'escola Isabel de Villena per conèixer l'emplaçament i per parlar amb els infants sobre com els agradaria que fos aquesta zona d'ombra i, sobretot, valorar amb ells les possibilitats reals de construir les idees que ràpidament han imaginat en un improvisat *brainstorming* col·lectiu.

Durant tres dies construïm els quatre projectes acordats. Els nens ens sorprenen per la seva rapidesa en la comprensió i execució i per la plàstica que desprèn el material que produeixen.

Finalment el pati de l'Isabel de Villena és “un arbre amb fulles”, és “el fons del mar”, s'ha fet “de nit” i està ple de les “siluetes” dels seus cossos que es desplacen per terra i parets. Segurament les ombres que vàrem produir han estat més efímeres del que el taller es proposava en un començament, però l'experiència és la d'haver construït un espai millor. ●

Professors convidats:

Dani Freixes amb “Sopa d'ombres”, Carles Muro, Ton Salvadó amb “Ombra, silenci de llum”, Josep Bohigas, Francesc Pla, Bet Cantallops, Jorge Raedó.

IMATGES DEL TALLER: EVA SERRATS.

